

Minu praktika Taanis, Viborgis

Jane Floren, ehitusviimistleja

Üks lennuk. Teine lennuk.

Taani praktikale sõidu päeval saatsid minu vanemad mind Tallinna lennujaama ilusti ära. Kallistasin neid tugevasti, kuna teadsin, et jään neid väga igatsema ja nende silmiski oli juba igatsust näha. Vaatasin veel korra selja taha ja suundusin koos Gloriaga (minu toa- ja grupikaaslasega, kelle erialaks oli kokandus) lennujaama. Juba liitusid meiega ka Aleksander (Gloria klassivend) ja Alari (minu klassivend). Kell oli seal maal, et varsti sai minna turvatsooni, kuid üks meie kaaslastest oli alles puudu, nimelt autotehnika eriala õpilane Christian. Ootasime natuke – ja ka tema jõudis kohale. Kõik otsisid oma paberid välja, et check-in teha. See võttis aega ja meil oli tükk tegemist. Lõpuks saime abi ja asja tehtud. Kui panin kohvri lindile, mis näitas, kui palju see kaalub ja ega see normi ületa, tundsin, et olen nõomas mullis, pisut äraolev. Õnneks oli kohvri kaaluga kõik korras. Mööda märgistatud rada kõndisin, spordikott käes, piletikontrolli juurde. Seal oli samuti kõik korras. Edasi suundusin turvavärava poole, kus tuli kõik asjad välja laduda ja metallasjad ära võtta. Sealtki sain ilusti läbi. Ja nii olingi ohutustsoonis.

Peagi saimegi lennuki peale. Mul hakkas lennuki õhku tõustes natukene isegi kõhus keerama, aga muud hullu polnud. Lennuk õhus, pakuti teed, kohvi, vett jne. Mina palusin vett. Vaatasin aknast välja – see oli imeline, need pilved, maastik ja kõik. Pisut üle ühe tunni sõitu – ja olimegi jõudnud Taani riigi kohale. See oli IMELINE TUNNE. Samas aga ei jõudnud see teadmine veel ikkagi üleni ja päriselt päralt, et NÜÜD MA OLENGI TAANIS.

Lennuk maandus ja olime jõudnud Kopenhaagenisse. Ootasime järgmist lendu, mis viis Aarhuse linna. Järgmise lennu ootamise aeg möödus kiiresti, kuna oli uut ja põnevat. Esimesena läksid kõik otse loomulikult ostlema ja seda tegin mina ka. Gloria soovitusel otsin ma endale päris hea parfüümi, mida ma kasutan siiaamaani. Kahjuks on seda nii väheseks jäänud, kuid siiski meenutab see tugevasti Taanit. Edasi läksid juba kõhud tühjaks ja kõik suundusid süüa otsima ja ostma. Mina võtsin lähimast putkast võileiva ja Coca-Cola. Õnneks enne lennuki peale minemist pakuti veel kohvi, teed ja vett. Kuna need olid tasuta, siis kõik reisijad krahmasid ikka mitu tükki kõike - see oli naljakas.

Ka järgmise lennuki aknast vaadates oli vaade imeline. Oli juba palju pimedam ja selle tõttu tulid linnatulukesed ja -valgustus nii hästi esile. Pilt oli kirjeldamatult ilus. Lend jäi lühikeseks, sest peagi olime Aarhuse lennujaamas.

Esimesed muljed

Lennukilt tulnud ja kohvrid käes (need olid natukene põrutada saanud), suundusime uksest välja. Kontaktisikud juba ootasid meid. Esimesed muljed olid toredad. Liikusime autode juurde ja sõitsime Mercanteci nimelise kooli ühiselamusse, mis pidi saama meie koduks viieks nädalaks.

Ühiselamu oli vägagi suur ja tundus, et seal elab päris palju õpilasi. Kohale jõudes söödeti meil kõhud täis ja me saime suunduda oma tubadesse. Poisid olid omaette, mina ja Gloria jagasime tuba. Gloria astus tuppa ja võttis ühe voodi ära, seega jäi mulle teine. Sinna korraks pikali visates mõtlesin, kui uskumatu see on, et olen Taanis. Hakkasin kohvrit lahti pakkima ja asju ära paigutama. Olin nii väsinud, et heitsin pärast seda kohe magama.

Teisel päeval ärgates avasin silmad, tegin ennast korda, kuna pidime sööma minema ja siis linna peale ekskursioonile, mille korraldas kontaktisik. Linnas käisime kuulsaima kiriku juures, vanalinnas ja linna ümbrust. Meile tutvustati ka koolimaju, kus me pidime esimese nädala viibima ja järgmisest päevast praktikaga alustama. Linnas käidud, tuli juba sööma minna, nimelt oli ühiselamus eraldi suur söökla, kus sai kaks korda päevas süüa.

Taani, meie kodu viieks nädalaks

Nädala sees oli enamasti nii, et kell 6.20-6.45 oli äratus. Vahetasin vaikselt ja ruttu riided. Pesin silmad ja hambad, võtsin oma asjad, läksin paarilise ukse taha ja kolkisin seal nii kaua, kuni tema „kargud alla ajas“, et sööma minna. Juba kell 7.00 oli ühiselamu eest väljasõit. Vahel olid söökla ukсед olid alles kinni, kui enne tööle sõitmist hommikul sinna jõudsime. Siis pidime söökla akna taga koputama ja paluma, et nad teeksid ukse varem lahti – muidu oleksime autost maha jäänud. Sõime ära ja läksime objektidele. Lõuna pidime endale kas kaasa tegema või ostma. Enamasti tegime hommikuti enne tööle minekut võileivad kaasa, vahel sõime ka salatit, mille samuti ise tegime, ja puuvilju. Christian oli autotöökojas, kokad õppeköögis ja meie veetsime esimese nädala kõrvalmajas, värvides seinu. Kuna meie eriala õpetajad Taani koolis oskasid väga vähe inglise keelt, juhendas meid ainult üks inimene, kes oskas inglise keelt. Teisel nädalal, kui läksime ettevõttesse tööle, oli alguses meil üks mees praktikajuhendajaks. Ta oskas väga hästi inglise keelt ja sai mu paarilisega hästi jutule. Minu inglise keele oskus ei ole tugev ja ma väga ei osanudki nende teemadega kaasa minna, kuid kuidagi ajasin omad asjad ära. Peale teist nädalat tuli meile üks Line nimeline naine praktikajuhendajaks. Tema oskas samuti inglise keelt ja juhendas meid kuni praktika lõpuni.

Mis töid me tegime? Enamasti oli meie ülesandeks tapeetimine. Tapeet oli valget värvi ja sellel olid klaaskiud sees. Värvisime samuti valge või mõne heledama toonidega, peamiselt lagesid ja seinu. Ühe korra saime isegi pörandat lihvida ja üle lakkida. Saime ka vana värvi maha kraapida. See oli kõige jubedam töö, mis ma kunagi teinud olen. Ma olin nii must kui vähegi sai veel olla. Igasuguseid teisi

väiksemaid töid tegime veel ka. Näiteks sain ma masinaga pahteldada, see oli päris uus ja vägev kogemus.

Töö juures pause tehti siis, kui sooviti, ja lõunapaus oli 30 min. Siis mugisime oma võileibu, mis me kaasa teinud olime. Tööpäev sai umbes 15.30-16.30 läbi. Tagasi ühiselamusse viidi meid samamoodi autoga.

Tavaliselt olin peale tööpäeva hirmus väsinud ja seega esimese asjana, mida tegin, oli see, et tõmbasin tööriided seljast, panin muusika käima ja läksin pesema. Ma ei tea, kui kaua ma seal ligunesin, õnneks oli see hea, et toakaaslane oli siis veel koolis või ettevõttes tööl ning mul oli vähemalt omaette olemise aeg. Siis istusin sülearvutis ja jagasin sõpradega kodumaalt muljeid, kuni toakaaslane tagasi jõudis, et saaksime jälle kõik koos õhtust süüa minna või midagi teha.

Ootamatuid juhtumisi oli ka piisavalt. Üks oli see, kui kontaktisik Taanis nõ alt ära hüppas. Ta ei olnud enam meie jaoks kättesaadav. See oli umbes kolmandal nädalal, kui me enam temaga ühendust ei saanud. Seega pidime ülejäänud kaks nädalat iseseisvalt toime tulema ja probleeme lahendama. Näiteks selle, kuidas saada ärasõidu päeval tagasi lennujaama. Õnneks me hoidisime omavahel kokku ja käisime koos koolist nendelt õpetajatelt, kes meiega koolis esimesel praktikanädalal tegelesid, abi küsimas ning saime hakkama. Saime endale transpordi, mille eest Mercanteci kool isegi raha ei küsinud. Teiseks sündmuseks oli see, kui Gloria rahakott ja dokumendid ära varastati. Tema töökoha ülemus aitas siis tal need asjad politsei ja saadkonnaga joonde ajada. Ja vahepeal sai mõni meie hulgast külmetuse ka ja pidi end mõne päeva ravima, aga üldjoontes sujus kõik nii nagu pidi. Ka mina jäine enne praktika lõppu tõbiseks: mul tõusis palavik, tulid nohu, nohu ja nõrkus. Kui uskuda internetti, siis vihjas kõik sellele, nagu oleks mul Ebola, see kuulus viirus, täiega selline tunne oli. Gloria ning Alari said mu hirmude üle igatahes kõvasti naerda. Kusjuures klassivennaga on mul tõeliselt vedanud, kuna ta oli väga vastutulelik ja jagas mulle oma ravimeid. Mina polnud ravimeid kaasa võtnud, sest ma ei arvestanud sellega, et haigeks jään. Paari päeva pärast oli mul juba parem olla ja sain tööle tagasi suunduda, küll ainult mõneks päevaks, kuna see oli viimane nädal.

Reede õhtuti käisime harilikult väljas: uudistasime linna, tutvusime inimestega ja lõbutsesime. Külastasime ka erinevaid klubisid ning baare. Kuna me kõik olime täisealised, siis polnud sellega probleeme. Üks minu lemmikumaid kohti oli veel kommipood. Sõna otseses mõttes kommipood, kus oli maiustusi maast kuni laeni välja – sealt sai ikka maiustusi ostmas käidud. Külastasin veel erinevaid parke, sinna viisid meid kohalikud sõbrad. Veel käisime Christiani ja Alariga ka veekeskuses. Seal oli samuti üsna lõbus. Naljakas oli seik, kui meid mullivannist minema aeti. Kui mullivann töötas, oli see alati rahvast täis. Avastasime, et see on tühi, suundusime jooksuga sinna ja istusime ootama, et „mullikas“ tööle hakkaks. Meile aga öeldi, et vann puhastub ja me ei tohi seal istuda. Nii me jäime sinna ootama ja passima, kuni puhastusprotsess ära lõpeb. Saime kõvasti naerda. Ühe korra käsime me Alariga isegi väljas süümas ja meile sattus ikka mega hea koht. See asus kuskil

vanalinnas toredas majakeses ja sealsed toidud tahtsid keele alla viia – ja milline teenindus! Igatahes väga viis pluss kogemus.

Nädalvahetusel pesime tavaliselt ka pesu ja siis oli meie pisike tuba kuivavat pesu täis. Ühiselamu all olid pesumasinad, kuhu pidi mündid sisse panema, et saaks pesu pesta.

Tagasi koju

Ärasõidu hommik oli minu jaoks rõõmustav ja samas kurvastav. Kurvastav selle tõttu, et nii palju jäi veel avastamata ja tegemata. Mõned sõbrad jäid maha. Ja ühiselamu tuba oli nii koduseks muutnud. Rõõmustav oli see, et ma näen jälle oma perekonda, saan neid kallistada ja süüa eestimaist toitu. Sellised mõtted sähvisid mul peas terve kodutee. Jõudes Aahruse lennujaama, võtsime oma kohvrid ja sisenesime hoonesse. Sealne lennule registreerimise masin oli keerulisem ja selle toimimispõhimõtetest ei saanud keegi aru, seega küsisime abi. Teenindaja aitas meid meeleldi ja saime asjad joonde. Läks vaid veidi aega, kuni juba saimegi lennuki peale, mis viis meid Kopenhaagenisse. Lennukis tuli juba suurem rõõm sisse, kuna teadsin, et varsti jõuan kodumaale tagasi.

Kopenhaageni lennujaamas tegime viimaseid sisseoste. Vaatasime, kuidas lennukid maanduvad ja tõusevad ja tegime viimaseid pilte. Ja küll Tallinnasse suunduvasse lennukisse minnes oli hea tunne! Ja kui Eestis olime, siis kõigil silmad särasid! Teistel olid pered vastas, ainult minu vanemad ootasid kodus. Seega leppisin Gloriaga kokku, et saan temaga Tallinnast Rakverre – ja nii hakkasime tagasi sõitma. Koju jõudes astusin tuppa ja - ohoh, kohver lagunes ribadeks, kuna oli niivõrd palju viga saanud. Jagasin oma kingid perele ära ja kallistasin neid. Tormasin kööki ja – mis ma näen - praetud liha, nammmiiii, mugisin kõhu täis. Läksin vanematega muljetama, kirjutasin sõbrannadele ja sõpradele. Nädala jooksul sain kõigiga kokku ja rääkisin muljeid. Nii hea oli kodus tagasi olla.

Mida õppisin enda kohta ja mida arendasin?

Kuidas ma üldse Taani praktikale sattusin? Klassivend utsitas tagant. Ma ise arvasin, et mina küll õpirändesse ei saa, kuna mu inglise keel on nõrgem. Siiski oli mu motivatsioon nii kõrge, et see pani mind pingutama. Telefonikõne, et ma saan Taani praktikale, tuli mulle kaks kuud enne ärasõitu – ja ma olin väga õnnelik.

Enne minekut korraldati ka tutvustustunde, mis olid kohustuslikud. Seal räägiti meile kõigest, mis välismaal praktikaga kaasneda võib: ohtudest ja muust säärasest. Sellest, mida tuleks kaasa võtta jne. Meil olid ka inglise keele kursused. Kõik see oli mulle abiks.

Ma õppisin enda kohta seda, et suudan võõras keskkonnas edukalt hakkama saada. Muutsin iseseisvamaks. Sain teada, et mul on hea pingetaluvus ja ma suudan igas olukorras hakkama saada. Õppisin rohkem ka teistega arvestama. Õppisin oma aega paremini planeerima. Laiendasin oma silmaringi, tutvusin uue kultuuriga. Erialaselt omandasin uusi võtteid. Arendasin edasi oma seniseid

oskusi. Sain palju mälestusi, mis ei unune iialgi. Seega oli see kõik ainult positiivne ja tuli mulle igati kasuks ja neid teadmisi ja kogemusi saan ka tulevikus rakendada. Kindel mis kindel, et kunagi reisin ma sinna tagasi, et seda kõike uuesti kogeda, aga juba teadlikumalt.

Täna kõiki, kes aitasid meid Taani jaoks ette valmistada. Aitäh, projektijuht, aitäh, inglise keele õpetaja, Aitäh, klassijuhataja. Aitäh, tore seltskond, ja suurim aitäh õpetajatele, kes leidsid, et olen Taani mineku jaoks sobiv kandidaat. Aitäh Taanile, et andis unustamatuid mälestusi. Suur aitäh Erasmus+ programmile, et toetate kutseõpilasi ja annate sellise võimaluse noortele.

Minu nõuanded teistele õpiränduritele edaspidiseks

1. Ära karda, võta risk ja kandideeri.
2. Võta kõike, mis annab võtta ja usu, sa ei kahetse seda.
3. Järgi reegleid ja kõik on korras.
4. Paki kaasa mõned kodu meenutavad asjad. Need tekitavad võõras riigis kodusema tunde.
5. Paki soojemaid riideid kaasa.
6. Hoia raha, sest seda läheb sul seal vaja. Mõttele, kuhu kulutada.
7. Kandideerimisel räägi nii, nagu mõtled, ja jää iseendaks.
8. Kui sa tunned, et sul on nõrk inglise keel, siis ära takerdu selle taha, proovi ikkagi, võib-olla on sul mõni teine eelis teiste ees, miks just sina peaksid õpirändesse saama.